

De Staatssecretaris van Financiën
De heer drs. M. Snel
Postbus 20201
2500 EE Den Haag

Datum
1 oktober 2019

Ons kenmerk
z2019-20532

Uw brief van
17 september 2019

Contactpersoon

070 8888 500

Uw kenmerk
2019-0000154049

Onderwerp

Advies over het concept voor kennisgeving liquide middelen en operationalisering nieuwe liquide middelen verordening

Geachte heer Snel,

Bij brief van 17 september 2019 is de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) op grond van het bepaalde in artikel 36, vierde lid, van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), geraadpleegd over het concept voor wijziging van de Algemene douanewet in verband met kennisgeving liquide middelen en operationalisering nieuwe liquide middelen verordening (hierna: het concept).

De AP heeft een aantal opmerkingen over het concept en adviseert daarmee rekening te houden.

Strekking van het concept

Het concept zorgt allereest voor operationalisering van Verordening (EU) 2018/1672, als opvolger van Verordening (EG) 1889/2005, in het nationaal recht. In deze verordening wordt voorgeschreven dat vervoerders die de EU binnenkomen of verlaten en die liquide middelen van € 10.000 of meer bij zich dragen, die liquide middelen moeten aangeven bij de bevoegde autoriteiten¹. Ook wordt voorgeschreven dat betrokken partijen op verzoek van de bevoegde autoriteiten inlichtingen moeten verstrekken, wanneer ongebeleide liquide middelen² ter waarde van € 10.000 of meer de EU binnenkomen of verlaten.

Daarnaast bevat het concept, in aanvulling op Verordening (EU) 2018/1672, de verplichting voor de afzender, de vervoerder of de ontvanger om desgevraagd gegevens te verstrekken aan de inspecteur van de Douane bij het binnenlands vervoer van liquide middelen, waardevolle goederen en documenten, die

¹ In Nederland: de inspecteur van de Douane.

² Hieronder wordt bijvoorbeeld verstaan postcolli, koerierzendingen, ongebeleide bagage of containervracht.

Datum
00 maand 2016

Ons kenmerk
12345/ABCDE

kunnen duiden op witwassen of terrorismefinanciering. Tevens wordt de inspecteur verplicht om deze informatie door te geven aan de Financiële inlichtingen eenheid (FIU-Nederland). Hiermee wordt aangesloten bij de verplichting die de inspecteur al heeft bij de regels die gelden voor de EU-buitengrensoverschrijding.

Advies

Verordening

De AP heeft geen opmerkingen over de operationalisering van Verordening (EU) 2018/1672 in het nationaal recht. De afwegingen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens in dit kader zijn namelijk al gemaakt op het niveau van de verordening.

Over de aanvulling op Verordening (EU) 2018/1672 heeft de AP de volgende opmerkingen.

Noodzaak kennisgevingsplicht documenten

Het concept heeft volgens de memorie van toelichting tot doel het tegengaan van witwassen en terrorismebestrijding.³ De AP onderkent het belang om witwassen en terrorisme aan te pakken. Het verwerken van persoonsgegevens in het kader van de aanvullende kennisgevingsplicht betekent echter ook een inbreuk op de privacy van de betrokkenen, voor zover dat natuurlijke personen zijn. Uit oogpunt van privacy dient de voorgestelde aanvulling op Verordening (EU) 2018/1672 daarom goed te zijn overwogen en goed te worden onderbouwd.

Volgens de memorie van toelichting komt de Douane bij reizigers en in postzendingen zeer regelmatig bescheiden tegen die duiden op (buitenlands) bezit van vermogen of vermogensbestanddelen. Uit de historische analyse van dergelijke bescheiden is gebleken dat FIU-Nederland *enkele* gevallen verdacht zou hebben verklaard, in die zin dat deze documenten *mogelijk* duiden op witwassen of terrorismefinanciering. Aan het begrip 'documenten' is geen uitwerking gegeven, zodat dit begrip zo ruim mogelijk kan worden toegepast, en daaronder alle mogelijke bescheiden kunnen vallen die zijn te relateren aan mogelijk witwassen of terrorismefinanciering, aldus de toelichting. Bovendien geldt er geen waardegrens.⁴

Het soort documenten die duiden op witwassen of terrorismefinanciering is niet nader geduid. De constatering dat er slechts *enkele* verdachte gevallen zijn geconstateerd die *mogelijk* duiden op witwassen of terrorismefinanciering, kan er op duiden dat de inbreuk op de privacy van de betrokkenen (natuurlijke personen) in een onevenredige verhouding staat tot het nagestreefde doel. Te meer nu het begrip 'documenten' niet wordt afgebakend.

De AP adviseert om nader in te gaan op de evenredigheid tussen de privacy-inbreuk en het nagestreefde doel. Tevens adviseert de AP het begrip 'documenten' af te baken en voor deze documenten een waardegrens te stellen.

³ p. 9

⁴ p. 6-7

Datum
00 maand 2016

Ons kenmerk
12345/ABCDE

Evaluatie

Volgens de memorie van toelichting wordt voor de evaluatie van de aanvulling op Verordening (EU) 2018/1672 aangesloten bij de evaluatieverplichting die is opgenomen in artikel 19 van deze verordening.⁵

Deze evaluatie van de aanvulling op de verordening is een aanvullende norm. Aanwijzing 4.47 van de Aanwijzing op de Regelgeving bepaalt dat een toelichting niet mag worden gebruikt voor het stellen van nadere regels. De te stellen normen moeten in de regeling zelf worden vastgelegd.

De AP adviseert om de evaluatie van de aanvulling op de verordening expliciet vast te leggen in het concept.

Aanwijzing waardevolle goederen bij algemene maatregel van bestuur

Het voorgestelde artikel 3:4, eerste lid, bepaalt onder meer dat de afzender, de vervoerder of de ontvanger van waardevolle goederen ter waarde van € 10.000 of meer op verzoek van de inspecteur een kennisgeving verstrekt. Op grond van het zesde lid *worden* bij of krachtens algemene maatregel van bestuur (amvb) goederen aangewezen die worden aangemerkt als waardevolle goederen.

In de memorie van toelichting is evenwel aangegeven dat waardevolle goederen bij of krachtens amvb *kunnen* worden aangewezen.⁶

De AP adviseert om de toelichting aan te passen, zodat daaruit, in overeenstemming met het concept, blijkt dat de aanwijzing van waardevolle goederen bij of krachtens amvb niet een bevoegdheid betreft, maar een verplichting.

Openbaarmaking van het advies

De AP is voornemens dit advies openbaar te maken op de website www.autoriteitpersoonsgegevens.nl zodra de tekst van het (gewijzigde) concept openbaar is. De AP verneemt graag het moment waarop openbaarmaking wordt verwacht, zodra dit bekend is.

Hoogachtend,
Autoriteit Persoonsgegevens,

mr. A. Wolfsen
Voorzitter

⁵ p. 10

⁶ p. 7